

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут“
Др Суботића 5, 11000 Београд
<http://www.batut.org.rs>

Телефон централа: 011-2684-566
Број рачуна: 840-624661-88

Факс: 011-2685-735
Матични број: 07036027

Електронска пошта: info@batut.org.rs
ПИБ: 102000930

Сходно члану 63. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“ бр. 124/12, 45/15 и 68/15 у даљем тексту: Закон) достављамо одговор на постављено питање у поступку јавне набавке мале вредности добара, редни бр. 14Д/2016 Набавка оригиналних и компатибилних (нерециклираних) тонера за ласерске штампаче и фотокопир апарате, на годишњем нивоу, за потребе Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“

23 AUG 2016

бр. 3794/2-1

ПИТАЊЕ:

1. Да ли су потенцијални добављачи у обавези да доставе за компатибилне ласер тонер касете такозване стандарде ISO 19752, 19798 и DIN 33870 који се у Србији не сертифицију већ у Немачкој.

2. Који су то одговарајући стандарди?

Нико од чланова удружење рециклера Републике Србије не зна који су то одговарајући стандарди.

3. Ко је у Србији овлашћен за сертификацију стандарда (ISO 19752, 19798, DIN 33870) на којима Ви инсистирате јер акредитационо тело Републике Србије нема такву информацију, нису ни чули за тражене стандарде у тендерској документацији.

Нико од чланова удружења рециклера Републике Србије не зна где могу да се сертифицију наведени стандарди.

Да ли потенцијални добављачи требају у складу са законом о управљању отпадом да за компатибилне ласер тонер касете доставе и Дозволу за третман и лагероване ласер тонер касета, с обзиром да се стандарди на којима инсистирате примењују само код компатибилних-репроизведених(рециклираних) касета.

Стандарди ISO/IEC 19752:2004 и ISO/IEC 19798:2007 су стандарди којима се дефинишу методе за одређивање перформанси монохроматских и колор тонер кетрица, коришћењем стандардног испитног документа, одшампаног у контролисаном окружењу са стандардним подешавањима штампача чиме се може проценити принос тонера за ремонтване, рециклиране, репродуковане ласер тонер касете. Ови стандарди се само имплементирају приликом тестирања ремонтваних, рециклираних кетрица.

Национални стандард Немачке DIN 33870 није преузет у национални систем стандардизације Србије као српски стандард и расположив је само као међународни стандард, односно као немачки стандард. Није прихваћен ни у Европској унији. Тим стандардом се описују критеријуми за припрему и испитивање алтернативних тонер кетрица (рементованих, рециклираних репродукованих) ради обезбеђења квалитета штампе, поузданог рада у току употребе, здравствене исправности и уштеде. Он се не сертифиције и може се купити, DIN33870-1:2013-12 за 121.80 еура и DIN33870-2:2013-12 за 139.30 еура, да би се имплементирали приликом тестирања ремонтваних кетрица.

Ако сте купили стандард то Вас не обавезује и да га примењујете. Немате право да инсистирате на куповини тог стандарда. Зашто инсистирате на немачком стандарду кад немци не инсистирају на СРПС (српским) стандардима.

Ви искључиво и првенствено треба да се фокусирасте на домаћу регулативу јер ово је Србија а не Немачка.

Сви ови такозвани стандарди се само имплементирају приликом ремонтовања, рециклирања односно репродукције ласер тонер касете.

Стандард је документ у коме се дефинишу правила, смернице или карактеристике за активности или њихове резултате (производ или услуга могу бити тај резултат) ради постизања оптималног нивоа уређености.

Међународна организација за стандардизацију -ISO (Интернационал Органисатион фор Стандардизатион) представља мрежу националних института у 162 земље и уједно је највећа светска институција за развој стандарда. Кључни ИСО стандарди разрађени у оквиру ове организације и применљиви на територији Републике Србије су: HACCP, ISO standarde 9001, 13485, 14001, 16949, 22000, 27001, и OHSAS 18001 ISO 9001:2008 серија се односи на управљање квалитетом. То значи да организација мора да испуни захтеве клијената у вези са квалитетом, поштује законске прописе, стално унапређује задовољство клијената, континуирано побољшава перформансе.

ISO 14000:2004 серија се односи на управљање животном средином, што значи да организација мора да смањи негативне утицаје на животну средину својим активностима и постигне континуирано побољшање перформанси које се односе на заштиту животне средине.

Влада Републике Србије је основала Акредитационо тело Србије (АТЦ) коме су поверени послови акредитације у складу са Законом о акредитацији.

Законом о акредитацији АТЦ-у се поверавају послови утврђивања компетентности тела за оцењивање усаглашености за обављање послова испитивања, еталонирања, контролисања, сертификације производа, сертификације система менаџмента и сертификације особа.

Успостављање и одржавање компетентног, непристрасног и независног система акредитације је стратешки задатак, који АТЦ-а мора бити у стању да у сваком тренутку испуњава, како би корисници услуга акредитованих ТОУ, грађани, потрошачи и привреда у Републици Србији имала поверења у услуге које пружају акредитоване лабораторије, контролна и сертификациона тела.

То је још један од разлога зашто сви наручиоци треба да инсистирају да ИСО стандарди буду издати од стране акредитованих сертификационих тела.

Обавештавамо Вас да у Србији постоје 25 сертификационих тела од тога само 11 акредитованих код АТЦ -а.

AQA International, Bureau Veritas d.o.o., Certification International Serbia, Certop co d.o.o, Cert plus, DOO Pancert, Evrocet, Global Cert International, Globalsert d.o.o., Halal d.o.o., INI d.o.o., International Certification group, Isacert d.o.o., ISO-QAR d.o.o., JUQS d.o.o., Kvalitet ad, Lloyds regiuster emea, D.Q.S Hellas, QAC d.o.o., SCT-CERT d.o.o., SGS d.o.o., Stand-Cert, TMS Cee d.o.o., TUV Rheinland Intercert d.o.o., WRG Europe d.o.o.

Извор Привредна комора Републике Србије и АТЦ.

Сви они заједно су сертифицирани да издају само следеће сертификате и то за: HACCP, ISO стандарде 9001, 13485, 14001, 16949, 22000, 27001, и OHSAS 18001 и нико није акредитован за сертификацију такозваних стандарда ISO 19752, 19798, DIN 33870.

Стандарди ИСО 19752, ISO 19798, и национални стандард Немачке DIN стандард 33870, нису преузети у национални систем стандардизације Србије као српски стандарди, и зато су расположиви само као међународни стандарди, односно као немачки стандард.

Примена свих стандарда у Србији је добровољна и према Закону о стандардизацији српски, европски и међународно признати стандарди нису обавезујући, осим ако нису предмет неког прописа.

Пошто нико у Србији није акредитован за издавање ИСО стандарда 19752, 19798, DIN стандард 33870 *zahtevamo* да из тендерске документације изоставите тражене стандарде и сертификате јер услови треба да буду везани искључиво за предмет јавне набавке а не за одређеног понуђача.

Вашим захтевом Ви вршите ограничавање и дискриминацију конкуренције.

Као што Вам је познато, захтев за наведеним сертификатима се налази у оквиру додатних услова за које члан 76. Закона о јавним набавкама каже да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђачеи да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Члан 77. наводи као могући доказ и сертификате, али и даље стоји обавеза недискриминације.

Саме техничке спецификације се могу одредити позивањем на стандард(светски европски или српски) према члану 71., али наручилац не сме одбити понуду на основу тога што понуђена добра, услуге или радови не испуњавају постављене услове у погледу дефинисане спецификације и траженог стандарда, уколико понуђач понуди као одговарајући доказ да добра, услуге или радови које нуди на суштински једнак начин испуњавају услове из спецификације и траженог стандард(у складу са истим чланом).

Сматрамо да су ИСО стандарди 9001 и 14001 адекватан пандем свим Вашим траженим стандардима јер се тичу комплетног производног процеса, под којим су ласер тонер касете, рибони и инк-јет кетрици репродуцирани и да је при том примењена и адекватна заштита животне средине.

Такође Вас обавештавамо да је Скупштина Републике Србије 13 маја 2009 усвојила сет од 16 закона из области заштите животне средине.

Објављено у СГ Републике Србије бр.36/2009 од 15.05.2009 ступио на снагу 23.05.2009

Један од закона је и закон о управљању отпадом. Сл. Гл.36/2009, 88/10, 14/2016. *

Истрошене компатибилне ласер тонер касете које се ремонтују, репродуцирају, обнављају, чине одговарајућим за поновну употребу, су третирани отпад и за третирање тог отпада је неопходна дозвола надлежних органа у складу са Законом о управљању отпадом.

Од 23.11.2009 године надлежне институције издају дозволе за транспорт, третман и лагеровање ласер тонер касета.

Нови закон о заштити животне средине у својим основним опредељењима сада даје одлучујући значај у очувању природних ресурса и максималним истицањем и уводјењем института рециклаже отпада, што је већ много година раније постало централно питање у политици заштите животне средине многих земаља.

Тим законом утврђују се стандарди квалитета животне средине и граничне вредности загађујућих материја и енергије, а изградња и рад постројења и обављање свих привредних активности може да се врши само ако су испуњени законом прописани стандарди опреме и уредјаја којима се смањује или спречава загађивање природе и обезбеђује њено очување.

Са Вашом тендерском документацијом (стандардима) Ви сте ограничили конкуренцију, јер под овим условима само један добављач у Србији испуњава услове а услови треба да буду везани искључиво за предмет јавне набавке а не за одређеног понуђача.

Ваш захтев за достављање такве понуде са траженим стандардима није у складу са Законом о јавним набавкама.

ОДГОВОР:

Наручилац је у делу 4. Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75. и 76. Закона и упутство како се доказује испуњеност тих услова, под тачком 8. у делу додатни услови, на страни 13. од 42. Конкурсне документације, тражио да понуђена добра испуњавају одговарајуће стандарде квалитета, односно да се за добра - компатибилне тонере достави доказ да су исти произведени у складу са DIN 33870 1/2 (који се односи на начин паковања и означавања), ISO/IEC 19798 (стандард за одређивање капацитета штампе тонер кертрица у боји) и ISO/IEC 19752 (стандард за одређивање капацитета штампе црно белих тонер кертрица) или **одговарајућим стандардима.**

Сертификација примене наведених стандарда за произвођача није обавезујућа и сваки произвођач, уколико жели, зна где може да сертифиције примену наведених стандарда.

Примена наведених стандарда не зависи од тога да ли су исти преузети у национални систем стандардизације Србије.

Члан 71. став 1. тачка 1) ЗЈН („Сл. гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015), омогућава наручиоцу да се у техничким спецификацијама, зависно од предмета јавне набавке, позива на српске, европске, међународне и друге стандард а свако позивање мора да буде праћено речима ”или одговарајуће”.

Сходно свему наведеном, а у циљу прибављања што квалитетнијих тонера, Наручилац остаје при својим захтевима и условима из Конкурсне документације.

Комисија за јавну набавку

Председник

Марија Николић, дипл. правник

